

[Jørgen Jørgensen.]

røsten, da jeg talte i går. Jeg ved ikke, om den højtærede minister mener, at det er noget, der er forbeholdt ham; det kan jeg i hvert fald ikke give tilslutning til. Er der noget, der ligger mig på hjerte, og det gjorde dette, forbeholder jeg mig at tale, så de medlemmer, der er til stede her i tinget, kan høre det og måske også kan forstå, at det virkelig betyder noget for mig.

Den højtærede minister anvender nu den argumentation, at en ordning med skole-nævn ved alle skoler er en tvangsordning, når den vedtages af rigsdagen, men hvis skolenævn besluttet kommune for kommune og afgøres af kommunalbestyrelsen, er det udtryk for den højeste grad af frihed. Det vil altså sige, at når rigsdagen vedtager, at der ved alle skoler skal være et skole-nævn, på samme måde som man vedtager, at der skal være en skolekommission, og på samme måde som man vedtager, at der skal være et menighedsråd, er det at øve tvang overfor befolkningen, men når et sogneråd beslutter, at der ingen skole-nævn skal være i kommunen, selvom et stort flertal ved enkelte skoler i kommunen ønsker det, et stort flertal, som dog først og fremmest, fordi deres børn går i skolen, er interesseret i, hvem der skal være lærer ved den skole, interesseret i at øve indflydelse på den, så er det udtryk for den højeste frihed. At en kommunalbestyrelse, som er valgt til noget helt andet, kan afgøre, at en skole ikke kan få det skole-nævn, den ønsker, er altså udtryk for den højeste frihed. Jeg synes, at den højtærede minister skulle have overladt den argumentation til andre, jeg synes, at den højtærede minister, hvis fremstillinger ellers er kendetegnet ved klarhed og logik, skulle have holdt sig fra den argumentation.

Den højtærede minister anvendte også en anden argumentation. Den højtærede minister sagde, at hvis Borgbjerg havde stået her nu, ville han formentlig have erkendt, at forældrerådene ikke var blevet det, man havde ventet, og når Borgbjerg i sin tid så varmt gik ind for tanken om forældrerådene, var det, fordi han ikke kendte den skabne, som forældrerådene fik. Men dér tager den højtærede minister igen fejl. Forældreråd består ikke i dag ved ret mange skoler, men der blev mange forældreråd oprettet, og forudsætningen herfor var dog interessen i skolekredsen, og den interesse var der. Men da forældrerådene efter 4 års forløb skulle på nyvalg og det gik godt i skolen — der var ikke nogen vanskeligheder, man var tilfreds —, så opstillede man

en fællesliste, men loven krævede en valgdeltagelse på 50 pct., og så faldt forældrerådene. Jeg vil spørge den højtærede minister, om ministeren tror, at ret mange kommunale råd ville bestå, hvis man stillede de samme krav som med hensyn til forældrerådene. Hvorfor vil den højtærede minister benytte den argumentation, at den omstændighed, at de betingelser, der var opstillet, ikke har kunnet opfyldes, er udtryk for, at forældrene ikke har ønsket at gøre brug af deres ret til at vælge forældreråd? Det viste de dengang, de blev oprettet, men det var den betingelse, der var knyttet til deres beståen, der førte til, at de faldt bort.

Den højtærede minister har ved flere lejligheder udtalt, at han nærer en ulykkelig kærlighed til folkeskolen. Jeg tror, denne kærlighed vil blive ved med at være ulykkelig, hvis den højtærede minister ikke vil gøre forsøg på at forstå den tankegang, der rådede indenfor de nye kredse af befolkningen, som virkelig med iver og interesse gik op i skolearbejdet, dengang forældrerådene blev til. Hvis den højtærede minister havde fulgt det arbejde på så nært hold, som jeg har, tror jeg, at den højtærede minister ville se anderledes på tingene. Ministeren ville dér have mødt befolkningskredse, som han lægger vægt på har interesse for skolen, og han vil aldrig se den samme interesse kaldt frem, hvis det bliver kommunalbestyrelserne, der skal afgøre det ude i kommunerne. Det er blandt forældrene til de børn, der går i skolen, man har mulighed for at vække interesse for, hvem der skal være lærer dér, ja, for skolens hele arbejde. Og den mulighed for at kalde interesse frem for skolen, som dér ligger, bør man aldrig give fra sig. Det er et aktiv i hele vor kultur, som vi ikke bør give afkald på.

Jeg skal ikke uddybe forskellen i synspunkterne stærkere. Jeg tror ikke på, at den ordning, ministeren foreslår, kan gennemføres. Jeg vil gøre alt, hvad jeg formår for at forhindre det, men jeg vil også bidrage til, at man kan finde en løsning på spørgsmålet, når de synspunkter, som jeg mener er grundlæggende og må være grundlæggende for den danske skole, bliver fastholdt.

Jeg har iøvrigt sagt, at jeg praktisk talt på alle andre områder i forslaget er enig med den højtærede minister og kan give tilslutning til og glæde mig over, at disse reformer kan gennemføres.

Med hensyn til ministerens redegørelse for sin stilling til Ranum kan jeg sige, at jeg er enig med ministeriet i dets holdning i denne sag. Jeg ville formentlig have anvendt